

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V CHIRURGICKÝCH OBORECH

1	Cíl specializačního vzdělávání	2
2	Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání	2
3	Učební plán	3
3.1	Učební osnova základního modulu	3
3.1.1	Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu.....	5
3.2	Učební osnovy odborných modulů – povinné	6
3.2.1	Učební osnova odborného modulu OM 1	6
3.2.2	Učební osnova odborného modulu OM 2	10
3.2.3	Učební osnova odborného modulu OM 3	19
3.3	Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů.....	21
4	Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání	22
5	Profil absolventa	22
5.1	Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost	23
6	Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	23
6.1	Akreditovaná zařízení a pracoviště	24
7	Tabulka modulů	26
8	Seznam doporučených zdrojů	27

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Sestra pro péči v chirurgických oborech, osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry dle § 58, odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Účastník vzdělávání musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání stanovenou § 56 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 – 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul základní a moduly odborné se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech je:

- zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
- výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6-ti let v rozsahu minimálně ½ stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,
- absolvování teoretické výuky,

- ❑ absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
- ❑ získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
- ❑ úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení studijního průkazu a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v kapitole 3.2 *Učební osnovy odborných modulů – seznam výkonů a jejich četnost* je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul ZM	Organizační a metodické vedení ošetrovatelské péče	
Typ modulu	Povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teorie, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Cíl:	Vybavit všeobecnou sestru znalostmi potřebnými k organizačnímu a metodickému vedení ošetrovatelské péče.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Úvod do problematiky. Zásady vzdělávání dospělých, cíle, vedení, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	4
Právní problematika ve zdravotnictví	Základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví. Práva a povinnosti zdravotnických pracovníků. Povinná mlčenlivost. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	3
Moderní management v ošetrovatelské péči	Management a role manažera. Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra. Firemní kultura. Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.	3
Kvalita a bezpečí zdravotní péče	Strategické řízení kvality zdravotní péče. Indikátory kvality ošetrovatelské péče a jejich sledování. Standardy ošetrovatelské péče, správné vedení zdravotnické dokumentace. Řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování	4

	a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.	
Interpersonální dovednosti specialistky v ošetrovatelské péči	Podpůrné techniky ke zvládnutí pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů. Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.	4
Edukace	Edukace pacientů a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.	4
Průzkumné a výzkumné šetření v ošetrovatelské péči	Charakteristika, specifika a význam ošetrovatelského výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	5
Vybraná problematika veřejného zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
	Radiační ochrana – ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
	Problematika závislostí – škodlivé užívání návykových látek (dále jen NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastnosti, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.	2
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnického zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice – základní	3

	úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání).	
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	4
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná zásady vzdělávání dospělých, • umí rozeznat a posoudit neetické a protiprávní chování spolupracovníků a vyhodnotit jeho důsledky, • zná základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví a je si vědom/a právní odpovědnosti ve zdravotnictví, • umí vysvětlit význam pojmu management, řízení a vedení, popsat a vysvětlit kulturu organizace a její význam, • chápe nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, • umí rozpoznat své postoje, přístupy, způsob komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, • uvědomuje si neustálou potřebu zvyšování kvality práce a spolupráce, • zná zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, • zná vybranou problematiku edukace pacientů, • navrhuje a vypracovává plány edukace pacienta, případně rodinných příslušníků a jiných osob, • postupuje dle moderních a vědecky ověřených metod, podílí se na výzkumných šetřeních a projektech, • zná účinky ionizujícího záření, systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, • zná základy krizového managementu a umí se podílet na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních. 	
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.).	

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

- podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti ošetrovatelské péče,
- koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu,
- hodnotit kvalitu ošetrovatelské péče,
- identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientů,

- provádět průzkumná a výzkumná šetření,
- navrhovat a vypracovávat plány edukace pacienta, blízkých osob,
- připravovat edukační materiály.

3.2 Učební osnovy odborných modulů – povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul – OM 1	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty před a po chirurgickém zákroku	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na vlastním nebo jiném pracovišti 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti	
Počet kreditů	40 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část, 15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 1	Připravit všeobecnou sestru pro specializovanou ošetrovatelskou péči o pacienty před a po chirurgické léčbě se zaměřením na prevenci vzniku pooperačních komplikací.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Specializovaná předoperační příprava	Úvod do problematiky modulu. Specializovaná předoperační příprava u plánovaných operačních zákroků (např. pacienta s kardiovaskulárním onemocněním, diabetem mellitem, plicním onemocněním, imunosupresí, geneticky podmíněným hematologickým onemocněním) a urgentních operačních zákroků (např. náhlá příhoda břichní, polytraumata).	6
Prevence pooperačních komplikací	Charakteristika pooperačních komplikací (komplikace v operační ráně, komplikace respirační, oběhové, v oblasti trávicího ústrojí, cévní, urologické, komplikace v oblasti CNS a periferních nervů, bolest, abnormality tělesné teploty, nozokomiální nákazy). Sledování pooperačního stavu pacienta, sledování bolesti, psychických změn.	5
	Fyzikální vyšetření sestrou, plán ošetrovatelských intervencí, plán bariérové ošetrovatelské péče, edukace v režimových opatřeních.	2
	Specializovaná ošetrovatelská péče u pacientů s porušením kožní a tkáňové integrity, klasifikace chirurgické a chronické rány (pomocí hodnotících škál). Faktory ovlivňující hojení ran. Princip ošetřování chronických ran (sanace spodiny rány, podpora hojení rány), vhodná volba krycích	4

	materiálů. Prevence vzniku proleženin, dekubitů.	
Prevence šokových stavů	Příčiny a druhy šoku (hypovolemický, distributivní, kardiogenní, obstrukční, disociativní). Identifikace symptomů rozvíjejícího se šokového stavu. Fyzikální vyšetření pacienta sestrou, plán ošetřovatelských intervencí, realizace. Preventivní opatření proti vzniku šokových stavů.	5
Prevence selhání základních životních funkcí	Sledování a hodnocení základních životních funkcí a poruch vnitřního prostředí. Nutriční screening. Farmakologie přípravků užívaných při selhání základních životních funkcí. Hemoterapie. Pooperační odezva organismu.	4
	Vysoce specializovaná ošetřovatelská péče o pacienta při selhání základních životních funkcí. Základní a rozšířená podpora života, indikace, aktivace záchranného řetězce, základní postupy.	4
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Praktická cvičení kardiopulmonální resuscitace.	2
Rehabilitační ošetřování	Rehabilitační ošetřování u pacientů před a po operačních výkonech. Předoperační příprava v pohybové aktivitě po operačním zákroku (aktivní a pasivní rehabilitace). Využití rehabilitačních technik v prevenci vzniku pooperačních komplikací.	2
Edukační programy v chirurgických oborech	Tvorba edukačního plánu a edukačních jednotek. Možnosti individuálního přístupu ve vzdělávání pacientů, jejich blízkých nebo pečujících s přihlédnutím k široké variabilitě problematiky chirurgických oborů.	2
	Praktické nácviky tvorby edukačních plánů u vybraných chirurgických onemocnění.	2
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná správný postup při kardiopulmonální resuscitaci a její poskytnutí, • zná a používá měřicí techniky hodnocení stavu pacienta po chirurgickém zákroku, vč. fyzikálního vyšetření sestrou, • zvládá ošetřovatelskou péči u náhlých příhod a krizových situací s použitím managementu komplikací a přístrojové techniky, • zná specifické individuální potřeby pacientů po chirurgickém zákroku a pacientů vyžadujících speciální ošetřovatelskou péči, • umí vyhodnotit změny v metabolismu včetně vnitřního prostředí 	

	<p>u pacientů po chirurgickém zákroku,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná metody a prostředky k zajišťování nutričních potřeb pacientů po chirurgickém zákroku, • umí vyhodnotit potřeby pacienta po chirurgickém zákroku, sestavit plán ošetrovatelské péče, včetně intervencí, • umí vyhodnotit chronické rány a doporučuje vhodné krycí materiály, • umí edukovat pacienty v prevenci vzniku pooperačních komplikací souvisejících s chirurgickou léčbou.
Seznam výkonů	Počet výkonů
Předoperační příprava u pacienta před urgentním operačním výkonem	5
Předoperační příprava u pacienta s plánovaným výkonem	5
Sledování chirurgického pacienta ohroženého pooperační komplikací	5
Vyhodnocení EKG záznamu	5
Příprava a asistence při převazech ran s využitím nových prostředků k hojení ran, vč. edukace a vedení záznamu pacienta	10
Sledování akutní bolesti s využitím analogových škál, vč. vedení záznamu	6
Nutriční screening s ohledem na charakter operačního zákroku	2
Sledování bilance tekutin, hodnocení rizika vzniku malnutrice, hodnocení rizika vzniku dekubitů, hodnocení rizika pádu, měření centrálního venózního tlaku, vč. vedení záznamu	5
Ošetrovatelská péče o pacienta se speciálními invazivními vstupy a drenážemi	5
Ošetrovatelská péče o pacienta ohroženého šokovým stavem	5
Ošetrovatelská péče o pacienta s parenterální výživou	5
Sledování vnitřního prostředí – hydratace, vylučování	5
Rehabilitační péče před a po chirurgickém zákroku (polohování, posazování...)	5
Edukace pacienta po chirurgickém zákroku k předcházení vzniku pooperačních komplikací	5
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 1 (OM1).

Odborný modul – OM 1	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti	
Počet kreditů	15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení	
Seznam výkonů	Počet výkonů	
Předoperační příprava u pacienta při urgentním operačním zákroku	5	
Předoperační příprava u pacienta při plánovaném operačním výkonu	5	
Sledování chirurgického pacienta ohroženého pooperační komplikací	5	
Příprava a asistence při převazech ran s využitím nových prostředků k hojení ran, vč. edukace a vedení záznamu pacienta	10	
Sledování akutní bolesti s využitím analogových škál, vč. vedení záznamu	6	
Nutriční screening s ohledem na charakter operačního zákroku	2	
Sledování bilance tekutin, měření centrálního venózního tlaku, vč. vedení záznamu	5	
Ošetrovatelská péče o pacienta se speciálními invazivními vstupy a drenážemi	5	
Ošetrovatelská péče o pacienta ohroženého šokovým stavem	5	
Sledování vnitřního prostředí – hydratace, vylučování	5	
Rehabilitační péče po chirurgickém zákroku (polohování, posazování ...)	5	
Edukace pacienta po chirurgickém zákroku k předcházení vzniku pooperačních komplikací	5	
Písemné vyhodnocení odborné praxe školitelem (mentorem) odborné praxe		

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul – OM 2	Specializovaná ošetrovatelská péče v chirurgických oborech	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	15 dnů, tj. 120 hodin teoretické výuky 20 dnů, tj. 160 hodin odborné praxe na vlastním nebo jiném pracovišti 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti	
Počet kreditů	95 (60 kreditů za teoretickou část, 20 kreditů za praktickou část, 15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení)	
Cíl OM 2	Připravit všeobecnou sestru pro specializovanou ošetrovatelskou péči o pacienty v chirurgických oborech.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Chirurgická léčba a specializovaná ošetrovatelská péče u vybraných chirurgických onemocnění hrudníku a břicha	Úvod do problematiky modulu. Chirurgická onemocnění hrudní stěny a prsu – vrozené vady hrudní stěny, benigní onemocnění prsu, zhoubné nádory prsu. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	9
	Chirurgická onemocnění plic a pleury – plicní absces a sněť, empyém, zhoubné nádory plic, plicní metastázy. Poranění hrudníku – zlomeniny žeber, pneumotorax, zlomeniny sternu, poranění plic. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	3
	Chirurgická onemocnění jícnu – achalázie jícnu, striktura jícnu, hiátové kýly, reflexní choroba jícnu, nádory jícnu. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence. Chirurgická onemocnění břišní stěny – kýly. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	3
	Chirurgická onemocnění žaludku, duodena, tenkého střeva – poranění žaludku zavřená a otevřená, duodenální vřed, žaludeční vřed, komplikace peptického vředu, benigní a maligní nádory žaludku, jiná onemocnění duodena, poranění tenkého střeva, morbus Crohn, benigní a maligní nádory tenkého střeva. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	8

	<p>Střevní stomie. Druhy stomií. Nejčastější komplikace. Pomůcky pro stomiky. Speciální ošetrovatelská péče u pacientů se stomií. Chirurgie tlustého střeva a konečníku – otevřená a zavřená poranění tlustého střeva, ulcerózní kolitida, Crohnova choroba tračníku, divertikulární choroba tlustého střeva, familiární adenomatózní polypoza, nádory tlustého střeva. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p> <p>Poranění anorekta, hemeroidy, abscesy anu a rekta, píštěle anu a rekta, prolaps rekta, inkontinence anu, nádory rekta. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p>	6
	<p>Chirurgická onemocnění jater, žlučových cest, pankreatu a sleziny – abscesy jater, benigní a maligní nádory jater, trauma jater, syndrom portální hypertenze. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence. Cholecystolitiáza, cholecystitida, maligní nádory žlučnicku, choledocholitiáza, nádory žlučových cest. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence. Akutní a chronický zánět pankreatu, cysty pankreatu, zhoubné nádory slinivky. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence. Poranění sleziny. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p>	4
	<p>Náhlé příhody břišní – zánětlivé náhlé příhody břišní, ileózní náhlé příhody břišní, traumatické náhlé příhody břišní. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence. Krvácení do trávicího ústrojí. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p>	4
	<p>Specializovaná ošetrovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.</p>	3

Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče v kardiochirurgii	Chirurgická onemocnění srdce a cév – vrozené srdeční vady, získané srdeční vady, ischemická choroba srdeční, aneuryzma vzestupné aorty a aortálního oblouku, výpotek v perikardu. Poranění srdce a velkých cév – zavřená poranění srdce, otevřená poranění srdce, ruptura hrudní aorty. Princip mimotělního oběhu. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	6
	Periferní cévní chirurgie – tepenné embolie, trombózy, obliterující onemocnění končetinových tepen, obliterující onemocnění viscerálních tepen, diabetická mikroangiopatie, diabetická noha, aneuryzma, poranění tepen. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence. Chirurgická onemocnění žil – trombóza povrchových žil, trombóza hlubokých žil, varixy dolních končetin. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	4
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče o pacienty v urologii	Vrozené poruchy velikosti, tvaru a uložení ledvin, močových varlat, uretry. Ledvinové a močové kameny, benigní hyperplazie prostaty. Urologické záněty – pyelonefritida, zánět močového měchýře, záněty varlat, nadvarlat a prostaty. Poranění ledvin, močového měchýře a močových cest – kontuze ledviny, ruptura, ruptura močového měchýře, ruptura uretry, fraktura penisu. Zhoubné nádory ledvin a močových cest – Wilmsův nádor, Grawitzův nádor, karcinom prostaty. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	4
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2

Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče v gynekologii a porodnictví	<p>Abdominální operace (na děložních přívěscích, na děložním těle, operace děložních sestupů a deviací, operace prolapsů pochvy po hysterektomii, urogynekologické operace, onkogynekologické operace). Vaginální operace. Endoskopické operace. Porodnické operace. Menší diagnosticko-terapeutické výkony a zákroky. Akutní stavy v porodnictví (krvácivé stavy, poruchy inzerce placenty, poruchy odlučování placenty, embolie). Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p>	3
	<p>Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.</p>	1
Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče v neurochirurgii	<p>Zánět lebečních kostí, hnisavé ložisko v mozku, hnisání v subdurálním prostoru, zánět mozkových plen, zánět obratlů. Nádory lebky, nádory mozkových plen, nádory mozku, nádory hypofýzy, nádory hlavových nervů, nádory páteře a míchy. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, prevence. Mozkové krvácení, poruchy prokrvení mozku, krvácení z aneuryzmatu, stenózy a. carotis. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, prevence.</p>	4
	<p>Hernie disku, útlak periferních nervů a míchy, výrůstky páteře. Neuralgie trigeminu, syndrom karpálního tunelu, syndrom kubitální úžiny. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p>	2
	<p>Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.</p>	2
Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče u vybraných onemocnění hlavy a mozku	<p>Kraniocerebrální poranění. Poranění měkkých částí hlavy – skalpu. Poranění lebky – zlomeniny lebečních kostí, penetrující poranění hlavy, zavřená poranění hlavy, komoče mozková, kontuze mozku, hodnocení hloubky bezvědomí. Komprese mozku, nitrolebeční krvácení. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.</p>	4

	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče v oboru ORL	Onemocnění ušní – úrazy, záněty, nádory. Onemocnění dýchacích cest – úrazy, záněty, nádory. Onemocnění polykacích cest – úrazy, záněty, nádory. Akutní stavy v ORL. Tracheotomie. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	5
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Chirurgická léčba a speciální ošetřovatelská péče o pacienty s onemocněním oka	Mechanické poškození oka a jeho okolí, poškození oka zářením, popálení, poleptání, nitrooční cizí těleso. Katarakta, glaukom, degenerace sítnice, věkem podmíněné degenerativní onemocnění oka. Onkologická onemocnění oka. Náhlá ztráta zraku. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	6
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Chirurgická léčba a specializovaná ošetřovatelská péče v stomatochirurgii	Chirurgická onemocnění v oblasti dutiny ústní, čelisti a obličeje. Nádory slinných žláz, jazyka. Úrazy obličejových kostí, ztrátová poranění (střelné). Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, komplikace, prevence.	3
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	1

Problematika transplantací a specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty po transplantaci	Právní úprava transplantace orgánů a tkání, etické aspekty transplantace, stanovení smrti mozku. Typy transplantací, nejčastěji transplantované orgány, transplantace tkání.	4
	Specializovaná ošetrovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetrovatelských problémů. Plán ošetrovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Problematika specializované ošetrovatelské péče v dětské chirurgii	Chirurgická onemocnění a úrazy v dětském věku. Speciální ošetrovatelské péče u dětí s chirurgickým onemocněním.	5
	Plán specializované ošetrovatelské péče, ošetrovatelské intervence se zaměřením na věk dítěte, posouzení a vyhodnocení, fyzikální vyšetření sestrou, plán a realizace edukace dítěte a rodinného příslušníka.	2
Problematika specializované ošetrovatelské péče v gerontochirurgii	Chirurgická onemocnění a úrazy seniorů. Strategie chirurgické intervence ve stáří. Speciální ošetrovatelská péče u geriatrických pacientů s chirurgickým onemocněním.	6
	Plán specializované ošetrovatelské péče, ošetrovatelské intervence se zaměřením na věk pacienta, fyzikální vyšetření sestrou, hodnotící techniky a měřicí škály, plán a realizace edukace seniora a rodinného příslušníka.	2
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	4

Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná diagnostické přístupy, screeningová vyšetření, léčebné a ošetřovatelské postupy u pacienta s chirurgickým onemocněním v různých věkových kategoriích, • zná a používá měřicí techniky hodnocení stavu pacienta s chirurgickým onemocněním, vč. fyzikálního vyšetření sestrou, • zvládá ošetřovatelskou péči u náhlých příhod a krizových situací s použitím managementu komplikací a přístrojové techniky, • zná specifické individuální potřeby pacientů s chirurgickým onemocněním a pacientů vyžadujících specializovanou ošetřovatelskou péči ve všech věkových kategoriích, • umí vyhodnotit potřeby pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu, sestavit plán ošetřovatelské péče vč. intervencí a vyhodnocení ve všech věkových kategoriích, • umí poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči pacientům chirurgickou léčbou prostřednictvím ošetřovatelského procesu, • umí edukovat pacienty a jím určené osoby v přípravě na specializované diagnostické a léčebné postupy, v režimových opatřeních a v ošetřovatelské péči v ústavní péči a ve vlastním sociálním prostředí, • umí edukovat pacienty v prevenci vzniku komplikací souvisejících s chirurgickou léčbou.
Seznam výkonů	Počet výkonů
Plán specializované ošetřovatelské péče u pacientů po závažných a náročných výkonech	10
Edukace u pacienta po závažném a náročném výkonu s trvalými následky a nutností používat kompenzační pomůcky	5
Edukace pacienta v předoperačním a pooperačním období	10
Ošetřovatelská péče o pacienta k akutnímu nebo plánovanému přijetí na chirurgii	10
Ošetřovatelská péče o pacienta s traumatem, ohroženého šokovým stavem, se speciálními invazivními vstupy a drenážemi	5
Sledování chirurgického pacienta s ohledem na předcházení komplikací	5
Ošetřovatelská péče o pacienta v období po operačním zákroku až do propuštění včetně edukace	10
Krátkodobá předoperační příprava před závažným výkonem s ohledem na věk a přidružené choroby pacienta	5
Příprava, provedení a asistence sestry u specializovaných vyšetření v ambulantním provozu včetně edukace pacienta	10
Ošetřovatelská péče o pacienta s tracheostomií, laváž a odsávání z dýchacích cest, nácvik sebepéče u pacientů s tracheotomií	5
Ošetřovatelská péče o pacienta s břišní stomií	2
Ošetřovatelská péče o pacienta s výživovou stomií	3

Ošetřovatelská péče o pacienta s urostomií	2
Příprava a asistence sestry při výměně epicystostomie včetně edukace pacienta	2
Sledování bilance tekutin, měření centrálního venózního tlaku	5
Příprava a asistence při diagnostickém a terapeutickém endoskopickém vyšetření pacienta včetně edukace	5
Příprava a asistence sestry při punkční biopsii včetně edukace pacienta a vedení záznamu	2
Ošetřovatelská péče o pacienta s akutní nebo chronickou bolestí s využitím měřících technik a hodnotících škál	5
Příprava a asistence při kanylaci centrální žíly včetně edukace pacienta	2
Příprava a asistence při převazech ran s využitím nových prostředků k hojení ran včetně edukace a vedení záznamu pacienta	10
Ošetřování pacienta s nozokomiální nákazou včetně protiepidemiologických opatření a edukace pacienta	5
Ošetřovatelská péče o pacienta s drenáží včetně edukace	5
Nutriční screening, edukace o dietním režimu sestrou s ohledem na věk a onemocnění pacienta	5
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 2 (OM 2).

Odborný modul – OM 2	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na akreditovaném pracovišti	
Počet kreditů	15 kreditů za praktickou část v akreditovaném zařízení	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Poskytování ošetrovatelské péče u pacienta po závažném a náročném výkonu prostřednictvím ošetrovatelského procesu		2
Edukace pacienta v předoperačním období na specializovaném pracovišti		5
Vyhodnocení rizik a stavu pacienta po speciálním výkonu		2
Ošetrovatelská péče o pacienty s urostomií		2
Ošetrovatelská péče o pacienta s tracheostomií		2
Ošetrovatelská péče o pacienta s břišní stomií		2
Ošetrovatelská péče o pacienta s výživovou stomií (sondou)		2
Monitoring bolesti u pacienta s využitím hodnotících škál		5
Edukace pacienta a jeho rodiny po chirurgickém výkonu před propuštěním do domácího prostředí v režimových opatřeních		2
Sledování chirurgického pacienta ohroženého komplikací		3
Vyhodnocení faktorů ovlivňujících hojení ran u pacienta s akutní pooperační ránou s ohledem na věk a přidružené choroby		2
Vyhodnocení faktorů ovlivňujících hojení ran u pacienta s chronickou ránou a defektem s ohledem na věk a přidružené choroby		2
Písemné vyhodnocení odborné praxe školitelem (mentorem)		

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul – OM 3	Specializovaná ošetřovatelská péče o pacienty s onemocněním a s ostatními traumaty pohybového aparátu	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe na vlastním nebo jiném pracovišti	
Počet kreditů	25 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část)	
Cíl OM 3	Připravit všeobecnou sestru pro specializovanou ošetřovatelskou péči o pacienty s onemocněním a s ostatními traumaty pohybového aparátu.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vrozená a získaná onemocnění pohybového aparátu	Úvod do problematiky modulu. Vrozené vykloubení kyčlí, vrozená noha kososvislá, torticollis, vrozené skoliózy.	4
	Získané ortopedické vady – Perthesova choroba kyčle, Coxa vara dospívajících, aseptické nekrózy hlavice femuru v dospělosti, skoliózy, choroba Scheuermannova, degenerativní choroby pohybového ústrojí – artróza.	4
	Zánětlivá onemocnění – bakteriální osteomyelitis, artritida, tuberkulóza kostí a kloubů, revmatické nemoci. Poruchy výměny látkové – rachitis, osteomalacie, osteoporóza. Kostní onkologie. Kostní metastázy. Amputace – horní končetiny, dolní končetiny. Protetika, kompenzační pomůcky. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, prevence.	4
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Úrazy pohybového aparátu	Epidemiologie traumatu, mechanismy úrazu pohybového aparátu, charakteristika polytraumat a sdružených poranění. Problematika úrazové prevence.	4
	Traumatologie pohybového systému. Poranění krční páteře, poranění thorakolumbální páteře, základní typy zlomenin na páteři, končetinách. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, prevence.	8
	Speciální rehabilitační techniky.	2

	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Ošetřovatelská péče o pacienty s popáleninami a dalšími traumaty	Popáleniny – hloubka popáleniny, rozsah popálených ploch, celkový stav nemocného, lokalizace popáleniny. První pomoc. Etiologie, příznaky, diagnostika, léčebné možnosti, prevence. Význam plastické chirurgie.	6
	Specializovaná ošetřovatelská péče, fyzikální vyšetření sestrou, posouzení potřeb pacienta, stanovení ošetřovatelských problémů. Plán ošetřovatelských intervencí. Plán a realizace edukace.	2
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná diagnostické přístupy, screeningová vyšetření, léčebné a ošetřovatelské postupy u pacienta s onemocněním a úrazy pohybového aparátu, • zná a používá měřicí techniky hodnocení stavu pacienta s onemocněním a úrazy pohybového aparátu, vč. fyzikálního vyšetření sestrou, • zvládá ošetřovatelskou péči u náhlých příhod a krizových situací s použitím managementu komplikací a přístrojové techniky, • zná specifické individuální potřeby pacientů s onemocněním a úrazy pohybového aparátu, kteří vyžadují speciální ošetřovatelskou péči, • umí vyhodnotit potřeby pacienta s onemocněním a úrazy pohybového aparátu, sestavit plán ošetřovatelské péče vč. intervencí a vyhodnocení, • umí poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči pacientům s onemocněním a úrazy pohybového aparátu prostřednictvím ošetřovatelského procesu, • umí edukovat pacienty a jím určené osoby v přípravě na specializované diagnostické a léčebné postupy, v režimových opatřeních a v ošetřovatelské péči v ústavní péči a ve vlastním sociálním prostředí, • umí edukovat pacienty v prevenci vzniku komplikací souvisejících s léčbou. 	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Plán specializované ošetřovatelské péče u pacientů po závažných a náročných výkonech na pohybovém aparátu		10
Edukace u pacienta po závažných a náročných výkonech na pohybovém aparátu s trvalými následky a nutností používat kompenzační pomůcky		5

Edukace pacienta v předoperačním a pooperačním období	10
Ošetřovatelská péče o pacienta s traumatem, ohroženého šokovým stavem, se speciálními invazivními vstupy a drenážemi	5
Sledování pacienta s úrazem pohybového aparátu s ohledem na předcházení komplikací	5
Ošetřovatelská péče o pacienta v období po operačním zákroku na pohybovém aparátu až do propuštění včetně edukace	10
Krátkodobá předoperační příprava před závažným a náročným výkonem na pohybovém aparátu s ohledem na věk a přidružené choroby pacienta	5
Příprava, provedení a asistence sestry u specifických vyšetření v ambulantním provozu včetně edukace pacienta	10
Příprava a asistence sestry při punkční biopsii včetně edukace pacienta a vedení záznamu	2
Ošetřovatelská péče o pacienta s akutní nebo chronickou bolestí s využitím měřících technik a hodnotících škál	5
Příprava a asistence při kanylaci centrální žíly včetně edukace pacienta	2
Příprava a asistence při převazech ran s využitím nových prostředků k hojení ran včetně edukace a vedení záznamu pacienta	10
Ošetřovatelská péče o pacienta s nozokomiální nákazou, včetně protiepidemiologických opatření a edukace pacienta	5
Ošetřovatelská péče o pacienta s drenáží včetně edukace	5
Nutriční screening, edukace o dietním režimu sestrou s ohledem na věk a onemocnění pacienta	5
Asistence při kloubní punkci	5
Asistence při přikládání fixačních materiálů	5
Ošetřovatelská péče o pacienta se zevními fixátorem	5
Edukace pacienta po popáleninovém úrazu při propuštění do domácího prostředí	3
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 3 (OM 3).

3.3 Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

Absolvent/ka odborných modulů je připraven/a:

- ❑ vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetřovatelské péče u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu, včetně přípravy na návrat do vlastního sociálního prostředí,
- ❑ vykonávat činnosti specializované a vysoce specializované ošetřovatelské péče u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu zaměřenou na posílení a udržení soběstačnosti, mentální schopnosti se zohledněním jejich věku prostřednictvím cílených aktivit,

- vykonávat preventivní a protiepidemická opatření u pacienta s onemocněním vyžadujícím chirurgickou léčbu,
- edukovat pacienta a jím určené osoby v oblastech prevence a ošetřování; přitom spolupracovat s fyzioterapeutem, nutričním terapeutem a zdravotně – sociálním pracovníkem,
- provádět poradenskou a dispenzární činnost zaměřenou na problematiku onemocnění vyžadující chirurgickou léčbu včetně indikace zdravotnických prostředků,
- hodnotit a ošetřovat chronické rány a doporučovat vhodné krycí materiály.

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splněné výkony a provádí písemný záznam výsledného hodnocení odborné praxe účastníka studia.

- a) Průběžné hodnocení školitelem:
 - školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisuje ukončení každého modulu a získaný počet kreditů.
- b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:
 - absolvování teoretické a praktické výuky, včetně splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené ve studijním průkazu a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené přiděleným školitelem,
 - získání příslušného počtu kreditů.
- c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle vyhlášky č. 189/2009 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů.

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetřovatelskou péči v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech. Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat ošetřovatelskou péči v chirurgických oborech v rozsahu své

specializované způsobilosti stanovené činnostmi, ke kterým je připraven/a na základě tohoto vzdělávacího programu a platné legislativy.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru Ošetřovatelská péče v chirurgických oborech je připraven/a:

- poskytovat specializovanou ošetřovatelskou péči u pacientů s chirurgickou léčbou prostřednictvím ošetřovatelského procesu,
- hodnotit kvalitu poskytované ošetřovatelské péče,
- sledovat, posuzovat a vyhodnocovat stav pacientů s chirurgickou léčbou z hlediska předcházení vzniku komplikací a náhlých příhod a podílet se na jejich řešení,
- provádět přípravu pacientů s chirurgickou léčbou na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovázet je a asistovat během výkonů, sledovat a ošetřovat po výkonu,
- edukovat pacienty s chirurgickou léčbou, případně jimi určené osoby ve specializovaných postupech, připravovat pro ně edukační materiál,
- koordinovat práci členů ošetřovatelského týmu v oblasti ošetřovatelské péče o pacienty s chirurgickou léčbou,
- provádět ošetřovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti dle významu u pacientů s chirurgickou léčbou, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v dalších chirurgických oborech,
- podílet se a vést teoretickou i praktickou výuku účastníků specializačního vzdělávání v oboru ošetřovatelská péče v chirurgických oborech.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb.. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

<p>Personální požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání.* • Školitelem odborné praxe může být všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetřovatelská péče o dospělé, Ošetřovatelská péče o pacienty ve vybraných klinických oborech, Ošetřovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a profesními zkušenostmi ve výkonu povolání v délce nejméně 3 roky. • Školitelem odborné praxe může být i všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let. • Školitelem odborné praxe může být i lékař s atestací v příslušném oboru, pracující na specializovaném pracovišti. • Lektorem se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání. • Lektorem může být všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Ošetřovatelská péče o dospělé, Ošetřovatelská péče o pacienty ve vybraných klinických oborech, Ošetřovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a profesními zkušenostmi ve výkonu povolání v délce nejméně 3 roky. • Lektorem může být i lékař s atestací v příslušném oboru. • Lektorem může být lékař i další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, organizace a řízení, atd.). • Lektorem pro teoretickou výuku může být i všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let. • Pedagogické schopnosti. • Doklady o odborné, specializované event. pedagogické způsobilosti, osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.
<p>Materiální a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu. • Modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností – modely a simulátory k výuce KPR u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu KPR, modely a simulátory k zajišťování dýchacích cest, k zajištění cévních vstupů, aktivizaci pacientů, apod. • Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu.

* školitelem může být i mentor, pokud splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem

	<ul style="list-style-type: none"> • Pracoviště pro výuku odborné praxe na akreditovaném pracovišti je vybaveno dle platných standardů personálního a přístrojového vybavení. • Akreditovaným pracovištěm na odbornou praxi mohou být interní oddělení, onkologická oddělení, geriatrická oddělení.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Pro praktickou část vzdělávacího programu je podmínkou poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru. • Pro teoretickou část vzdělávacího programu je podmínkou smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace. • Akreditované pracoviště na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat požadavky dané platnou legislativou a vést příslušnou dokumentaci.
Bezpečnost a ochrana zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením. • Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. • Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizační a metodické vedení specializované ošetrovatelské péče	1 týden T – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty před a po chirurgickém výkonu	1 týden T – 40 hodin 1 týden Pr – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr, AZ – 40 hodin	15 (á 3 kredit/den)
OM 2	P	Specializovaná ošetrovatelská péče v chirurgických oborech	3 týdnů T – 120 hodin 4 týdnů Pr – 160 hodin	60 (á 4 kredity/den) 20 (á 1 kredit/den)
	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr, AZ – 40 hodin	15 (á 3 kredity/den)
OM 3	P	Specializovaná ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním a s ostatními traumaty pohybového aparátu	1 týden T – 40 hodin 1 týden Pr – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
			T – teorie Σ 240 Pr – praxe Σ 240 Pr – AZ Σ 80 hodin	
			Celkem 560 hodin	180 kreditů

Vysvětlivky: P – povinné, T – teorie, Pr – praxe, P – AZ – praxe na akreditovaném pracovišti

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura
ADAM, Z.; VORLÍČEK, J. <i>Obecná onkologie</i> . 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 440 s. ISBN 80-210-3574-9.
ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. <i>Krizový management: úvod do teorie</i> . 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 97 s. ISBN 978-80-245-0951-8.
ARMSTRONG, M. <i>Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy</i> . 10. vyd. Praha: Grada, 2007. 789 s. ISBN 978-80-247-1407-3.
BÁRTLOVÁ, S.; SADÍLEK, P.; TÓTHOVÁ, V. <i>Výzkum a ošetřovatelství</i> . 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 146 s. ISBN 80-7013-416-X.
BARTOŠÍKOVÁ, I. <i>O syndromu vyhoření pro zdravotní sestry</i> . 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 86 s. ISBN 80-7013-439-9.
BENEŠ, M. <i>Andragogika</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 135 s. ISBN 978-80-247-2580-2.
BOGUSZAKOVÁ, J.; PITROVÁ, Š.; RŮŽIČKOVÁ, E. <i>Akutní stavy v oftalmologii</i> . vyd. Praha: Galén, 2006. 116 s. ISBN 80-7262-368-0.
BUREŠ, I. <i>Léčba rány</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2006. 78 s. ISBN 80-7262-413X.
DÍTĚ, P. <i>Vnitřní lékařství III</i> . 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. s. 423 – 689. ISBN 80-210-3673-7.
DUNGL, P. <i>Ortopedie</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 1280 s. ISBN 80-247-0550-8.
FRIEDLOVÁ, K. <i>Bazální stimulace pro učitele předmětu ošetřovatelství – 1. a 2. díl</i> . 1. vyd. Frýdek Místek: Institut bazální stimulace, 2005. 100 s. ISBN 80-239-6132-2.
FRIEDLOVÁ, K. <i>Bazální stimulace v základní ošetřovatelské péči</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 168 s. ISBN 978-80-247-1314-4.
HAHN, A. a kol. <i>Otorinolaryngologie a foniatrie v současné praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 390 s. ISBN 978-80-247-0529-3.
HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Thanatologi : nauka o umírání a smrti</i> . 2. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2007. 244 s. ISBN 978-80-7262-471-3.
HOUDKOVÁ, Z. <i>Sluchové postižení u dětí – komplexní péče</i> . 1. vyd. Praha: Triton, 2005. 117 s. ISBN 80-7254-623-6.
HYBÁŠEK, I. VOKURKA, J. <i>Otorinolaryngologie</i> . 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 426 s. ISBN 80-246-1019-1.
IVANOVÁ, K.; ŠPIRUDOVÁ, L.; KUTNOHORSKÁ, J. <i>Multikulturní ošetřovatelství I</i> . vyd. Praha: Grada, 2005. 248 s. ISBN 80-247-1212-1.
JŮN, H. <i>Moc, pomoc a bezmoc v sociálních službách a ve zdravotnictví</i> . 1. vyd. Praha: Portál, 2010. 141 s. ISBN 978-80-7367-590-5.
JUŘENÍKOVÁ, P. <i>Zásady edukace v ošetřovatelské praxi</i> . 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 77 s. ISBN 978-80-247-2171-2.
KALVACH, Z.; ONDERKOVÁ, A. <i>Stáří: pojetí geriatrického pacienta a jeho problémů v ošetřovatelské praxi</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2006. 44 s. ISBN 80-7262-455-5.
KAWACIUK, I. <i>Urologie</i> . 1. vyd. Praha: Galén, 2009. 531 s. ISBN 978-80-7262-626-7.

<p>KLENER, P. a kol. <i>Vnitřní lékařství sv. 1. a 2. 3. přeprac. a dopl. vyd.</i> Praha: Galén, 2006. 1158 s. ISBN 80-7262-431-8.</p>
<p>KLUSOŇOVÁ, E.; PITNEROVÁ, J. <i>Rehabilitační ošetřování pacientů s těžkými poruchami hybnosti.</i> 2. dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 117 s. ISBN 80-7013-423-2.</p>
<p>KŘIVÁNKOVÁ, M.; HRADCOVÁ, M. <i>Somatologie: učebnice pro střední zdravotnické školy.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 214 s. ISBN 978-80-247-2988-6.</p>
<p>KŘIVOHLAVÝ, J. <i>Sestra a stres.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 119 s. ISBN 978-80-247-3149-0.</p>
<p>KUBEROVÁ, H. <i>Didaktika ošetřovatelství.</i> 1. vyd. Praha: Portál, 2010. 246 s. ISBN 978-80-7367-684-1.</p>
<p>LIPPERTOVÁ – GRŮNEROVÁ, M. <i>Neurorehabilitace.</i> 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 350 s. ISBN 80-7262-317-6.</p>
<p>MAĎAR, R.; PODSTATOVÁ, R.; ŘEHOŘOVÁ, J. <i>Prevence nozokomiálních nákaz v klinické praxi.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 178 s. ISBN 80-247-1673-9.</p>
<p>MARKOVÁ, M. <i>Role sestry specialistky: učební text základního modulu specializačního studia pro sestry a porodní asistentky.</i> 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 102 s. ISBN 978-80-7013-484-9.</p>
<p>MATĚJOVSKÁ – KUBEŠOVÁ, H. <i>Akutní stavy v geriatrici.</i> 1. vyd. Praha: Galén, 2009. 233 s. ISBN 978-80-7262-620-5.</p>
<p>MELICHERČÍKOVÁ, V. <i>Sterilizace a dezinfekce v prevenci nozokomiálních nákaz.</i> Praha: Galén, 2007. 57 s. ISBN 978-80-7262-468-3.</p>
<p>MINIBERGEROVÁ, L.; DUŠEK, J. <i>Vybrané kapitoly z psychologie a medicíny pro zdravotníky pracující se seniory.</i> 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 67 s. ISBN 80-7013-436-4.</p>
<p>MÜLLER, I. <i>Bolestivé syndromy pohybového ústrojí v ordinaci praktického lékaře.</i> přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 116 s. ISBN 80-7013-415-1.</p>
<p>MUNZAROVÁ, M. <i>Zdravotnická etika od A do Z.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 156 s. ISBN 80-247-1024-2.</p>
<p>NEJEDLÁ, M. <i>Fyzikální vyšetření pro sestry.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 248 s. ISBN 80-247-1150-8.</p>
<p>PLCH, J. <i>Otorinolaryngologie v perioperační péči.</i> 2. přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 213 s. ISBN 978-80-7013-486-3.</p>
<p>POKORNÁ, A. <i>Efektivní komunikační techniky v ošetřovatelství.</i> 2. přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 100 s. ISBN 978-80-7013-466-5.</p>
<p>PRUDIL, L. <i>Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví.</i> 4. dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 77 s. ISBN 80-7013-433-X.</p>
<p>PRŮCHA, J. <i>Moderní pedagogika.</i> 4. aktual. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2009. 488 s. ISBN 978-80-7367-503-5.</p>
<p>ROZTOČIL, A. a kol. <i>Moderní porodnictví.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 405 s. ISBN 978-80-247-1941-2.</p>
<p>SKALICKÁ, H. <i>Předoperační vyšetření: návody pro praxi.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 149 s. ISBN 978-80-247-1079-2.</p>
<p>SLÁMA, O.; KABELKA, L.; VORLÍČEK, J. <i>Paliativní medicína pro praxi.</i> 1. vyd. Praha: Galén, 2007. 362 s. ISBN 978-80-7262-505-5.</p>
<p>SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetřovatelství v chirurgii I.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 264 s.</p>

ISBN 978-80-247-3129-2.
SLEZÁKOVÁ, L. a kol. <i>Ošetřovatelství v chirurgii II.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 300 s. ISBN 978-80-247-3130-8.
SVOBODNÍK, P. <i>Management pro zdravotníky v kostce.</i> 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7013-498-6.
SVOBODOVÁ, D. <i>Prevence pádu a zranění pacienta/klienta a jeho řešení: pracovní postupy.</i> 1. vyd. Praha: Galén, 2008. 44 s. ISBN 978-80-7262-585-7.
ŠAFRÁNKOVÁ, A.; NEJEDLÁ, M. <i>Interní ošetřovatelství I.</i> 1. vyd. dotisk. Praha: Grada, 2010. 280 s. ISBN 978-80-247-1148-5.
ŠAFRÁNKOVÁ, A.; NEJEDLÁ, M. <i>Interní ošetřovatelství II.</i> 1. vyd. dotisk. Praha: Grada, 2010. 211 s. ISBN 978-80-247-1777-7.
ŠKRLA, P.; ŠKROVÁ, M. <i>Řízení rizik ve zdravotnických zařízeních.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 199 s. ISBN 978-80-247-2616-8.
ŠPATENKOVÁ, N.; KRÁLOVÁ, J. <i>Základní otázky komunikace: komunikace (nejen) pro sestry.</i> Praha: Galén, 2009. 135 s. ISBN 978-80-7262-599-4.
ŠPIRUDOVÁ, L. <i>Multikulturní ošetřovatelství II.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 248 s. ISBN 80-247-1213-X.
ŠVÁB, J. a kol. <i>Chirurgie vyššího věku.</i> 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 208 s. ISBN 978-80-247-2604-5.
TOPINKOVÁ, E. <i>Geriatric pro praxi.</i> 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 270 s. ISBN 80-7262-365-6.
TOŠNEROVÁ, T. <i>Jak si vychutnat seniorská léta.</i> 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 239 s. ISBN 978-80-251-2104-7.
TRACHTOVÁ, E. <i>Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu.</i> 2. nezměněné vyd. dotisk. Brno: NCO NZO, 2006. 184 s. ISBN 80-7013-324-4.
VALENTA, J. a kol. <i>Chirurgie pro bakalářské studium ošetřovatelství.</i> Praha: Karolinum, 2005. 237 s. ISBN 80-246-0644-5.
VALENTA, J. a kol. <i>Základy chirurgie.</i> 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2007. 277 s. ISBN 978-80-7262-403-4.
VENGLÁŘOVÁ, M.; MAHROVÁ, G. <i>Komunikace pro zdravotní sestry.</i> Praha: Grada, 2006. 144 s. ISBN 80-247-1262-8.
VONDRÁČEK, L. <i>Právní předpisy nejen pro hlavní, vrchní, staniční sestry.</i> Praha: Grada, 2005. 100 s. ISBN 80-247-1198-2.
VONDRÁČEK, L.; VONDRÁČEK, J. <i>Odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče.</i> Praha: Galén, 2006. 30 s. ISBN 80-7262-392-3.
VONDRÁČEK, L.; WIRTHOVÁ, V. <i>Právní minimum pro sestry: příručka pro praxi.</i> vyd. Praha: Grada, 2009. 95 s. ISBN 978-80-247-3132-2.
VORLÍČEK, J.; ABRAHÁMOVÁ, J.; VORLÍČKOVÁ, H. <i>Klinická onkologie pro sestry.</i> Praha: Grada, 2006. 328 s. ISBN 80-247-1716-6.
ZLÁMAL, J.; BELLOVÁ, J. <i>Ekonomika zdravotnictví.</i> 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 206 s. ISBN 80-7013-429-1.